

Balgam Örneği

Balgam akciğerlerinizden ya da boğazınızdan öksürerek çıkardığınız plazmadır. Akciğerlerinizde TB belirtisi varsa farklı balgam örnekleriniz alınacak ve laboratuara gönderilecektir. Ardından TB mikroplarınızın görülüp görülemeyeceğini kontrol etmek için mikroskop altında incelenecektir.

Mikroskop altında mikroplar görülürse buna balgam sürüntü pozitif TM adı verilir ve öksürdüğünüzde ya da hapşırduğunuzda diğerlerine enfeksiyonu geçirme olasılığınız daha yüksektir.

Mikroplar mikroskop altında görülemez, fakat diğer testler aktif TB'niz olduğunu, buna balgam sürüntü negatif TB adı verilir ve enfeksiyonu başkalarına geçirme olasılığınızın daha az olması anlamına gelir.

Kültür Testi

Balgam testi olursanız laboratuara TB mikroplarının örnekten elde edilemeyeceğini de görmeye çalışacaktır. Buna kültür testi adı verilir.

Akciğerleriniz ya da boğazınız dışında vücudunuzun başka bir bölgesinde aktif TB olduğu düşünülüyorsa (biyopsi adı verilen) küçük bir doku örneği TB bulunduğu tahmin edilen bölgeden alınır veya bir miktar hücre ya da sıvı iğne yardımıyla alınır. Bunlar daha sonra TB mikroplarının örnekten elde edilip edilemeyeceğini (kültür) görmek için laboratuara gönderilir.

BTB mikropları epey yavaş gelişip çoğaldığı için kültür testi herhangi bir sonuç alınmadan önceki 8 hafta boyunca sürebilir. Vücudunuzun akciğerleriniz dışında bir bölümünde aktif TB bulunursa akciğerlerinizde ayrıca TB olup olmadığını kontrol etmek için röntgen cihazına girmelisiniz.

TB Alert Hakkında

TB Alert İngiltere'nin dünya çapındaki Tüberküloz hakkındaki farkındalığını arttıran özgün bir dayanışmadır. İngiltere'de ve gelişmekte olan ülkelerde daha fazla hastanın daha doğru bilgilendirme ve tedaviyi almasını temin eden projeleri destekliyoruz. Desteğinizle Tüberküloz üzerinde dünya çapında pozitif bir etkiye bulunabilir ve daha fazla hayatı kurtarabiliriz.

Ailenizi ve arkadaşlarınızı TB'den koruyun – bütün TB ilaçlarınızı alın.

TB Hemşiremizin tedaviniz boyunca size yardımcı olmak ve tavsiyelerde bulunmak için hazır olduğunu **hatırlayın**. Eğer tedaviniz esnasında kendinizi kötü hissederseniz ya da ilaçlarınızla ilgili emin olmadığınız herhangi bir durum olursa lütfen TB Hemşirenize danışın.

TB Hemşireniz:

Hastane Doktorunuz:

İletişim Numarası:

Email:

TB Alert İngiltere'nin dünya çapındaki Tüberküloz hakkındaki farkındalığını arttıran özgün bir dayanışmadır. İngiltere'de ve gelişmekte olan ülkelerde daha fazla hastanın daha doğru bilgilendirme ve tedaviyi almasını temin eden projeleri destekliyoruz. Desteğinizle Tüberküloz üzerinde dünya çapında pozitif bir etkiye bulunabilir ve daha fazla hayatı kurtarabiliriz.

TB Alert,

Community Base,
113 Queens Road,
Brighton BN1 3XG
Tel: 01273 234030

Daha fazla bilgi ya da bu broşürün kopyaları için lütfen 01273 234 770 ile (sadece mesai saatlerinde) iletişime geçin.

TB Alert'na başış yapmak ya da gönüllü olmak için lütfen 01273 234 784 ile (sadece mesai saatlerinde) iletişime geçin.

Ya da web sitemizi ziyaret edin: www.tbalert.org
Web sitesi www.tbsurvivalproject.org

Bu broşürde Tüberküloz testleri ve teşhisyle ilgili verilen bilgilerin konu hakkında genel bilgi vermesi amaçlanmıştır. Hemşirenizin/doktorunuzun ya da diğer sağlık uzmanlarının bilgisi, yeteneği ve kararları yerine kullanılması amaçlanmamıştır. Bu broşürde içerilen bilgilerin hiçbirisi teşhis ya da tedavide karar vermede kullanılmaz. Teşhis ya da tedaviyle ilgili sorular ve kaygılar sağlık uzmanına iletilmelidir.

Tüberküloz (TB) ve Teşhisi

TB Nedir?

Tüberküloz (TB) genellikle akciğerlerde görülse de vücudun herhangi bir kısmını etkileyebilen bakteriyel bir enfeksiyondur. Buna aktif TB adı verilir, aktif TB en az altı ay süren bir ilaç tedavisiyle iyileştirilebilir. Sadece akciğerlerde ya da boğazdaki TB bulaşıcı olabilir ve insanların çoğu ilaçları almaya başlamalarından sonraki iki hafta içinde bulaşıcı mikrop taşıyor olacaktır.

Gizli TB'ye, ya da TB enfeksiyonuna da yakalanılabilir. Bu mikrobu taşısanız da vücudunuzun bunları kontrol altında tuttuğu ve hastalanmanızı engellediği anlamına gelir. Gizli TB'si olan insanlarda hiçbir belirti görülmez ve enfeksiyonu diğerlerine geçiremezler.

TB'ye nasıl yakalanır?

Akciğerlerinde ya da boğazında TB olan biri öksürdüğünde veya hapşırduğunda mikroplar küçük damlacıklar halinde havaya karışabilir ve diğer insanlar bu damlacıkları soluyabilir. TB'ye yakalanması olasılığı yüksek olan insanlar TB'li biriyle (genellikle eşlerle ve aynı evdeki diğer kişilerle veya nadiren yakın iş arkadaşlarıyla) zaman geçiren kişilerdir. TB tükürmeyle ya da eşyaları paylaşmakla yayılmaz.

TB'nin belirtileri nelerdir?

Akciğerlerdeki TB'nin en sık görülen belirtileri aşağıdakilerdir:

- ⦿ **Üç haftadan uzun süren öksürme.** Bu kuru ve rahatsız edici bir öksürük olarak başlayabilir ve herhangi bir göğüs enfeksiyonunda görülenden farklı olmayabilir. Tüberkülozun öksürüğü giderek daha da kötüleşerek haftalarca ya da aylarca sürer.
- ⦿ **Belli bir neden olmadan kilo kaybı.**
- ⦿ **Ateş ve ağır gece terlemeleri.** Hastalığa eşlik eden ateş geceleri hastanın bol miktarda terlemesine neden olur; hasta öyle kötü terler ki gece yansı bütün yatak takımını değiştirmek gerekebilir.
- ⦿ **Genel ve olağandışı yorgunluk ve halsizlik hali.**
- ⦿ **İştah kaybı.** Bu belirtilerin hepsi başka sorunların işaretleri de olabilir.

TB'ye yakalandıysam bunu nasıl öğrenirim?

Bu belirtilerin üçü ya da daha fazlası sizde görülüyorsa GP'nizi görmelisiniz (bunların herhangi birinin başka bir durumu belirtip belirtmediğini GP'niz ile kontrol edin). TB olasılığının varlığını düşünürseniz sizi yerel göğüs hastalıkları ya da TB kliniğine yönlendirecekler, testler burada yapılacaktır.

TB enfeksiyonuna yakalanmış birilerini tanıyorsanız doktorlar bu kişiye kimlerle çok zaman geçirdiğini sormuş olacaktır. Daha sonra sağlık hizmetleri enfeksiyona yakalanma riski bulunan herkesle iletişime geçecek ve onları teste çağıracaktır.

Farklı testler şunlardır:

Deri Testi (Mantoux)

Deri testi vücudunuzun TB mikroplarına maruz kalıp kalmadığını gösterir. BCG (mikrobun güvenli bir çeşidini içerir) aşısı aracılığıyla veya TB mikrobunu soluyarak enfeksiyonu kapmış olabilirsiniz. Buna Mantoux testi adı verilir ve küçük bir iğne ya da şırınga yardımıyla derinizin en üst tabakasına doğrudan enjekte edilen Tüberkülin adı verilen küçük bir miktarda bir sıvıyı içerir. Biraz canınızı yakabilir fakat bu uzun sürmez. Test alanı 2 – 3 gün sonra hazırdır.

Test pozitif ise kabarmış kırmızı bir alan gözükecektir. Noktayı yara bant'ıyla kapatmamalı, kaşımamalı, ovamalı ya da noktanın üzerine herhangi bir yağ, krem ya da kozmetik ürününü sürmemelisiniz. Normalde olduğu gibi sabunla ve suyla yıkayabilirsiniz. Farklı kızarıklık ve büyüklük oranları vardır. Klinikteki doktor ya da hemşire testi değerlendirip sonuçları size açıklayacaktır.

Pozitif deri testi ne anlama gelir?

Pozitif deri testinin birden fazla anlamı olabilir. BCG aşısı olmuşsunuzdur. Olduysanız küçük bir reaksiyon olması beklenir. Gizli TB'ye yakalanmış olabilirsiniz. Gizli enfeksiyonu doğrulamak için kan testi yaptırmanız istenecektir. Aktif TB'ye yakalanmış olabilirsiniz ve diğer testler için doktora görünmeniz gerekecektir.

Negatif deri testi ne anlama gelir?

Bu muhtemelen daha önce TB mikroplarına maruz olmadığının anlamına gelir. Fakat testi çok erken aldığınız ya da vücudunuzun teste tepki vermediği anlamına da gelebilir.

Testin 6 hafta içinde tekrarlanması gerekebilir. Negatif sonuç her zaman TB'ye yakalanmadığınız anlamına gelmez.

TB'ye yakalanmamışsanız fakat yaşadığınız yer ya da çalıştığımız iş dolayısıyla yakalanma olasılığınızın diğer insanlardan daha yüksek olduğu düşünülüyorsa BCG aşısı olabilirsiniz. (HIV'li ya da transplant hastaları gibi) çok immünokompromize iseniz size BCG aşısı yapılmayacaktır. Çünkü bu durumlarda canlı aşı riski çok yüksektir.

Kan Testi

TB'de özel bir kan testi vardır. Deri testiniz pozitif ise ve TB enfeksiyonunu kapmış biriyle temasta bulunmuşsanız (fakat sizde hiçbir belirti görülüyorsa) gizli TB'ye yakalanıp yakalanmadığınızı kontrol etmek için bu testi yaptırmanız istenebilir. Kan testinin sonucu pozitif ise aktif TB'ye yakalanıp yakalanmadığınızı kontrol etmek için başka testler de yaptırabilirsiniz.

Gizli TB'ye yakalanmış 35 yaşın altındaki insanlar üç ya da altı hafta süren bir tedaviden geçebilirler. 35 yaşın üzerindeki ve HIV taşımayan kişilere tedavi uygulanmayacaktır; çünkü anti-TB ilaçlarının böbreğe zarar verme riski daha yüksektir. HIV enfeksiyonu kapmış kişiler yaşları ne olursa olsun tedavi edilir çünkü gizli TB daha kolay aktif hale gelerek HIV hastalığını hızlandırabilir.

Göğüs röntgeni

Eğer sizde TB belirtileri varsa göğüs röntgenine gönderileceksiniz; bu doktorlara akciğerlerinizde TB olup olmadığını gösterecektir.